

Parter och domslut

Birk Edding

Parter

Tilltalad

BIRK Love Imre Smed Edding, 20040413-0270
Malmtorgsgatan 4 Lgh 1409, 653 40 Karlstad

Offentlig försvarare

Advokat Hans Peter Lindström
Wermlands Advokatbyrå HB
Drottninggatan 20 , 652 25 Karlstad

Åklagare

Vice chefsåklagare Cecilia Aronsson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Karlstad
Box 1907, 651 19 Karlstad

Målsägande (part)

Sekretess 1
Sekretess

Vårdnadshavare

Sekretess 1A
Sekretess

Vårdnadshavare

Sekretess 1B
Sekretess

Målsägandebiträde

Advokat Sara Ronéus
Carlstads Advokatbyrå HB
Drottninggatan 10, 652 25 Karlstad

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 188
651 05 Karlstad

Besöksadress

Västra Torggatan 13
Karlstad

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:00

Telefon

054-14 84 00

E-post

varmlands.tingsratt@dom.se

Webb

www.varmlandstingsratt.domstol.se

Domslut

Brott som Birk Edding döms för

Våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 4 men 1 p brottsbalken, 2022-10-21, Karlstads kommun

Sexuellt utnyttjande av barn, 6 kap 4 § 1 st och 5 § brottsbalken i sin lydelse före 1 augusti 2022, 2021-06-23 till 2021-06-29, Karlstads kommun

Påföljd

Fängelse 3 år 4 månader

Rapporterade lagrum

Lagrum som har tillämpats och rapporterats till andra myndigheter

Birk Eddings ungdom har beaktats vid straffmätningen (29 kap 7 § 1 st första meningen brottsbalken).

Skadestånd

Birk Edding ska betala skadestånd till Sekretess 1 med 240 000 kr.

Beloppet avser 225 000 kr kränkning och 15 000 kr sveda och värk. Birk Edding ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 21 oktober 2022 tills betalning sker.

Sekretess 1s begäran om skadestånd avslås.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar och som kan röja Sekretess 1:s identitet.

Brottsofferfond

Birk Edding ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Hans Peter Lindström får ersättning av staten med 52 989 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 37 507 kr arbete
- 4 884 kr tidsspillan
- 10 598 kr mervärdesskatt

Sara Ronéus får ersättning av staten med 51 166 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 38 953 kr arbete
- 1 980 kr tidsspillan
- 10 233 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 17, 2022-11-17, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Birk Edding ska dömas för våldtäkt enligt 6 kap 1 § 1 st 1 men och 4 men 1 p brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

Birk Edding har genomfört ett vaginalt samlag med Sekretess 1 som inte deltog frivilligt. Det hände den 21 oktober 2022 på Malmtorgsgatan, Karlstad, Karlstads kommun.

Sekretess 1s deltagande var en följd av att Birk Edding utsatte henne för våld genom att han höll fast hennes armar ovanför hennes huvud och hindrade henne att komma loss.

Birk Edding begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 17, 2022-11-17, åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Birk Edding ska dömas för våldtäkt mot barn enligt 6 kap 4 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 augusti 2022.

Gärningsbeskrivning

Birk Edding har haft vaginalt samlag med Sekretess 1 som var under 15 år. Det hände mellan den 23 juni 2021 och den 29 juni 2021 på Horsensgatan, Karlstad, Karlstads kommun.

Birk Edding begick gärningen med uppsåt. Han var åtminstone oaktsam beträffande omständigheten att målsäganden var under 15 år.

Skadestånd

Sekretess 1 har begärt att Birk Edding ska betala skadestånd med 240 000 kr. Beloppet avser 225 000 kr kränkning och 15 000 kr sveda och värk. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 21 oktober 2022 tills betalning sker.

Sekretess 1 har begärt att Birk Edding ska betala skadestånd med 115 000 kr. Beloppet avser 100 000 kr kränkning och 15 000 kr sveda och värk. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 29 juni 2021 tills betalning sker.

3. Domskäl

3.1 Inställning

Birk Edding (Birk) har förnekat båda gärningarna. Avseende åtalpunkt 2 har han vidgått de faktiska omständigheterna men invänt att han inte kände till att Sekretess var under 15 år. Rubriceringen ska under alla omständigheter ändras till sexuellt utnyttjande av barn. Han åberopar även ansvarsfrihet i enlighet med 6 kap. 14 § brottsbalken.

Birk har bestridit skadeståndsanspråket i sin helhet. Gällande åtalpunkt 2 har han vitsordat beloppet avseende kränkingsersättningen.

3.2 Utredningen

På åklagarens begäran har förhör hållits med målsäganden och dennes föräldrar. Vidare har förhör med vittnena Meija Jakobsson och Sarah Nordenhammar hållits på åklagarens begäran. Åklagaren har som muntlig bevisning spelat upp SOS-samtal, visat fotografier och rättsintyg, undersökning av Birks mobiltelefon samt PM angående Sveriges matcher i fotbolls-EM 2021.

Inledningsvis framgår följande

Sekretess och Birk har varit känt varandra via sociala media sedan slutet av 2020. De träffades fysiskt första gången i januari 2021. De har aldrig varit ett par, men enligt Sekretess har hon haft känslor för honom och de har träffats i smyg vid några tillfällen, eftersom Sekretess föräldrar förbjöd henne att ha kontakt med honom.

Det är utrett att Sekretess var 14 år och 3 månader och att Birk var 17 år och 2 månader vid åtalpunkt 2. Ålderskillnaden dem emellan är alltså nästan exakt tre år.

Tingsrätten har nedan vänt på åtalpunkterna så de bedöms i kronologisk ordning, det vill säga att åtalpunkt 2 kommer före åtalpunkt 1. Det är också i den ordning som parterna berättat om händelserna.

Sekretess berättelse

Hon lärde känna Birk via Snapchat i december 2020. I januari 2021 träffades de för första gången. Hon visste att han var född -04 och han hade frågat på Snapchat hur gammal hon var. Hon hade svarat att hon var född -07 och var 13 år men skulle fylla 14 år snart. Hon hade sagt till sina föräldrar att hon skulle träffa en kille men hon fick inte ta hem honom. Hon var arg på föräldrarna och bestämde att hon

skulle träffa honom i Orrholmsgaraget istället. De satt tillsammans i garaget och tittade på bilder och umgicks. Föräldrarna ringde och skrev flera gånger men hon svarade inte eftersom hon var sur på dem. Efter ett tag hittade pappan dem i garaget och han såg att de pussades. Pappan blev arg på henne för att hon inte svarade och på Birk för att han såg så mycket äldre ut än henne. Pappan sa till Birk att han inte fick vara med henne och att hon bara var 13 år. Hon skämdes över pappans beteende och hon ville ju vara med Birk. Hon tyckte det kändes jobbigt att pappan kom på dem. Efter händelsen i garaget pratade de inget mer om hennes ålder. De hade kontakt via Snapchat i smyg eftersom de inte kunde träffas hemma hos henne. På sommaren träffades de igen. De sågs fyra gånger hemma hos honom. De kollade på Tictok och hade trevligt. De pussades lite men hade inget sexuellt umgänge. Hon fick känslor för honom men de var inte riktigt besvarade. De pratade om att det inte kunde bli något eftersom han var så mycket äldre.

Åtalspunkt 2

Hon hade haft problem med urinvägsinfektion och eftersom hon hade ont ville hon inte ha sex. Han hade inga problem med att acceptera det. När urinvägsinfektionen över sa hon att hon ville ha samlag. De hade samlag och hans snopp var inne i henne. De avbröt tidigt eftersom hon tyckte det var jobbigt och obehagligt. Han avbröt direkt när hon sa till. Det hände hemma hos hans mamma. Det var i samband med fotbolls EM och hennes familj hade gäster hemma. Efter händelsen fortsatte de Snapa en del men det blev mindre och mindre. Hennes känslor avtog när de inte sågs. Hon blev glad varje gång han skrev och hon tyckte att han var fin.

Åtalspunkt 1

De träffades av en slump på stan och började ha kontakt på Snapchat igen. Hon frågade om han kunde köpa ut cigaretter till henne. Han sa att han inte kunde det eftersom han skulle ha fest på kvällen. Det slutade med att han ändå köpte ut cigaretter till henne och efter det sågs de lite igen på stan under en veckas tid. På tisdagen hade de gjort upp att träffas. När de träffades märkte hon direkt att han var berusad och hon frågade om han tagit något annat. Han sa att han tagit något men hon följde ändå med hem till honom. Hon tyckte det var stökigt i lägenheten och frågade om hon skulle städa. Han berättade att hans tidigare tjej gjort slut och att han var nere. Han sa: "Kom till mig" och hon satte sig hos honom i sängen. Hon la sig ned hos honom i sängen och de låg och kysstes men inget mer hände. Han frågade om hon ville ha sex men hon skrattade och sa nej. Han accepterade det. Lite senare låg han och pussade på hennes mage och gick ned för att ta av henne byxorna. Något mer än så blev det inte den gången.

Nästa dag sågs de igen men han sa att han inte kom ihåg vad de gjort dagen innan. Hon blev lite ledsen att han inte ville kännas vid att de pussats för att hon började få känslor för honom igen. De gjorde upp om att träffas igen på fredagen. Hon tog bussen till honom och han släppte in henne. Det kändes inte lika bra som det gjort när de setts på tisdagen. De låg bredvid varandra i hans säng och hon tittade på Tictoc och han höll på med datorn. Hon tyckte stämningen var lite konstig när han bad henne skicka en Tictoc video till honom som han sedan skulle skicka vidare till sin tidigare tjej. Han tog

bort hennes telefon och la ifrån sig datorn. Hon tänkte det var bra att spara på batteriet. De låg sked och han höll om hennes midja. Hon hade inget mot det eftersom hon tyckte om honom. Han försökte ta av hennes byxor men de satt väldigt tight. Byxorna kom bara ned till höftbenet. Till slut fick han av hennes byxor helt. Hon tyckte det var obehagligt eftersom de inte pratat så mycket. Hon hade bara trosor på sig. Han tog tag i hennes armar med en hand och förde upp hennes armar över hennes huvud. Han hade tagit av sig sina kläder under tiden och hade bara tröja på sig. Hon är osäker på hur han hade den hand som inte höll i hennes armar. Hon kände hans könsorgan. Han försökte stoppa in sin snopp i henne när hon hade trosorna på. När det inte gick så drog han ned hennes trosor till knäna. Han stoppade in sitt könsorgan i henne och det gjorde jätteont eftersom hon inte alls var våt. Hon är mer torr än andra eftersom hon äter medicin som ger torra slemhinnor. Hon började skaka och fick panik. Han stötte in och ut flera gånger. Det hela tog kanske sju minuter. Hon försökte komma loss med armarna och vred sig. Hon gillar inte att vara fast och fick en panik attack. Hon blev jätterädd och skakade av panik. Plötsligt ringde telefonen och han svarade och sa att han skulle träffa en kompis på Burger King. De klädde på sig och gick ut. Hon blev ledsen i hissen ned. Han frågade om det var något men hon sa nej. Han gav henne en kram. När han gått började hon gråta och ringde Meija. Hon hade sagt till sina föräldrar att hon var med Meija eftersom de inte tillät henne att vara med Birk. Hon grät och var helt förstörd. Då träffade hon på Sarah på torget. Hon ville absolut inte att Sarah skulle ringa hennes mamma eftersom hon var rädd att det skulle bli en anmälan. Hon fick blåmärken på armarna av att han höll fast henne.

Hon har mått riktigt dåligt efteråt. Hon tar ångestdämpande och har svårt att sova. Hon drömmer mardrömmar om att han kommer ut från häktet och börjar Snappa med henne. Hon går och träffar en terapeut och ska gå på 20 samtal. Hon har svårt i skolan när det är mycket folk omkring henne. Hon fick reda på att Birk hade skabb och hon fick behandling för det. Hon fick smörja in sig med ett medel och det skulle sitta på i 24 timmar. Hon kände sig smutsig och detta med skabben gjorde att det blev värre.

Birks berättelse

Åtalspunkt 2

Han och Sekretess träffades via Snapchat genom en tjej. De bestämde att träffas utanför Sekretess. De gick en sväng och träffades i garaget. De var där ganska länge. De snackade och pussades. Han såg att hennes föräldrar ringde henne. Han tyckte hon skulle svara men hon sa bara att det var lugnt. Då kom hennes pappa plötsligt gående i garaget. Han var jättearg. Han gapade och skrek att Birk var pedofil och att Sekretess var ett barn. Birk försökte lugna ned pappan och sa: "Hon är ett barn och jag är också ett barn". Pappan ville ta bild på honom och han sa flera gånger att hon bara är ett barn. Han tänkte att han också bara var ett barn eftersom han bara var 16 år då. Han visste att Sekretess var kompis med Mira som var född -06 och trodde Sekretess var lika gammal eller ett år äldre än henne. Han tyckte hon var fin men visste inte så mycket om henne. Han hörde bara ekon av att pappan skrek men inte så mycket vad han skrek. Sekretess skrek på pappan och pappan skrek åt honom men det var bara ett eko av allt skrik. Efter händelsen gick han tillbaka till sin tidigare flickvän och han och Sekretess

hade lite kontakt på Snapchat. När det tog slut med hans flickvän träffade han Sekretess igen. De strulade och hånglade lite ibland. De träffades samma dag som EM matchen Sverige – Ukraina. Han är helt säker på att det var den dagen som just den matchen skedde eftersom han blev så besviken av Ukrainas mål. De myste och hånglade och hade samlag. Det blev inte så länge. Han visste att hon tyckte om honom och han var intresserad av henne. Efteråt fick han reda på att hon bara var 14 år och det sa han också till sin kompis. Han ville spela cool och svår mot henne. De pratade mest hur de mådde men inte vad de gjorde. Enda gången de pratade om hennes ålder var när han fick reda på att hon var 14. Då sa han: "Jag paxar dig när du fyller 15". Sen rann det helt ut i sanden. De hade ytterst lite kontakt på Snapchat.

Åtalspunkt 1

Efter sommaren 2021 träffades de inte förrän i oktober 2022. Det stämmer precis så som Sekretess berättat om när de träffades på stan och hur Sekretess bad honom att köpa cigaretter. Några dagar senare skulle de träffas hos honom. Han sa att det var stökigt. Hon erbjöd sig att städa men det ville han inte. Hon började städa lite men sedan satte hon sig i sängen med jackan på. Hon hoppade upp till honom och satt i sängen och kollade på Tictok. De satt och hånglade och pussades. Det stämmer som hon sa att han pussade henne på magen. Allt hon berättat stämmer. Det kändes bra att träffas igen. Han spelade mer påverkad än vad han var. Han kommer ihåg allt. Han skämtade om att han var langare och sålde på Kronoparken. Det gör han inte.

På fredagen hade de bestämt att ses igen. Det stämmer som Sekretess berättat om hur de hade kontakt innan. De la sig på sängen och hon höll på med sin telefon. Det stämmer att han frös och var lite frånvarande. Det var ganska stelt mellan dem och inte alls som gången innan. Hon höll på med Tictok och han med datorn. De låg under samma täcke och hon låg med ryggen mot honom. Hon bad honom att lägga undan telefonen eftersom hon hade så lite batteri kvar. Han la telefonen på skrivbordet. Han la sin vänsterarm under hennes nacke. Han började ta på hennes midja. De pussades. Hon hjälpte till att ta av byxorna genom att lyfta upp rumpan. De skedade och hon tryckte upp rumpan mot honom. Han försökte förspela genom att smeka henne utanpå trosorna med fingarna och sedan med penisen utanpå hennes trosor. De hade bara underkläder på sig. Han frågade om hon var säker på om hon ville. Hon sa att hon var säker och han stoppade in sin penis i henne. Han tog ut sin penis och frågade om det gick bra och då gick han in i henne igen. Han tyckte att det var viktigt att veta att hon verkligen ville. När telefonen ringde gick han upp och svarade. Han skulle iväg med sina vänner och han ville inte att de skulle hinna komma hem till honom för att hämta honom. Han har ingen aning om varför Sekretess säger att hon blev fasthållen. Det stämmer inte alls. Han har ingen behov att våldta någon och han är ingen sexuell människa heller. Han har funderat mycket i häktet på varför hon säger att han hållit i henne. Hon är en stark människa som kan säga nej och hade hon sagt nej hade han absolut accepterat det. Det har han gjort tidigare. Han har inte hållit i henne alls. Han vet inte hur hon fått märkena på armarna. Han tror att hon blev så ledsen för att det blev ett så snabbt avbrott när han drog iväg. Han kände att det faktiskt kunde bli något med henne den här gången.

Vittnena har i huvudsak berättat följandeMeija Jakobsson

Sekreteress skickade en Snap där det stod "Han våldtog mig" och en bild där hon grät. Sedan ringde hon och berättade vad som hänt. Hon lät stressad, upprörd och grät. Hon verkade panikslagen och var helt förstörd. Hon sa att det var en -04 som gjort det.

Sarah Nordenhammar

Hon har känt Sekreteress i flera år och mötte henne av en slump nu. Hon såg att Sekreteress snubblade fram och grät. Hon hyperventilerade och såg ut att ha panik. Hon sa "Han våldtog mig" och sa att det var Birk. Hon sa att de var hemma hos honom, att han drog ned hennes byxor och stoppade in den. Hon ville inte att de skulle ringa hennes mamma för hon var rädd att mamman skulle skicka henne till sjukhuset. Hon ringde ändå 112. Polisen kom snart.

Sekreteress pappa

Han visste inte att Sekreteress träffade Birk överhuvudtaget efter händelsen i garaget. Han träffade Birk vid ett tillfälle. Sekreteress hade frågat om hon fick ta hem en kille och det fick hon inte. Han träffade på dem i garaget när de hånglade. Han såg att Sekreteress tyckte det var pinsamt att han kom och efteråt var hon väldigt arg. Han blev jättearg, var nära att flyga på Birk och skrek något om att Birk var pedofil. Han skrek att Sekreteress var ett barn och att Birk var vuxen. Han sa att hon var 13 år. Han minns inte om han sa det flera gånger. Birk sa att han inte skulle vara med henne mer.

Efter händelsen i oktober såg han att hon hade blåmärke på handlederna. Han har aldrig sett märken på henne tidigare. Några dagar tidigare hade hon visat ett annat blåmärke efter en spruta och då vet han att hon inte hade de här märkena. De har fått psykoterapistöd från försäkringsbolaget. Hon har förändrats efter händelsen.

Sekreteress Mamma

Hon mötte Sekreteress på sjukhuset efteråt som var ledsen och förtvivlad. Hon ville inte berätta vad som hänt. Hon förstod att det var killen som varit i garaget långt tidigare. Hon såg att Sekreteress var röd på armarna. Det fanns inga märken innan. Hon sa att hon varit fasthållen. Sekreteress mår dåligt. Hon tycker det är jobbigt med mycket folk. Hon är inte sig själv efter händelsen. Hon var deprimerad och hade problem även innan men det är nya och andra problem nu.

3.3 Tingsrättens bedömning

Utgångspunkten för beviskrav och bevisvärderingen

I brottmål krävs för en fällande dom att domstolen genom den bevisning som lagts fram i målet finner att det har blivit ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till det som åklagaren har påstått. Det ska alltså var uteslutet att det gått till på annat sätt än vad åklagaren gjort gällande.

Bevisningen i mål om sexualbrott består ofta främst av vad målsäganden och den tilltalade berättat under rättegången. Tingsrätten måste då bedöma vilket bevisvärde som de lämnade uppgifterna har. Till stöd för denna bedömning har Högsta domstolen vid flera tillfällen angett kriterier som kan användas. Främst ska vikt läggas vid sådana faktorer som avser innehållet i berättelsen som sådan, exempelvis om den är klar, levande, logisk, detaljrik, påvisat sanningsenlig i viktiga enskildheter samt fri från felaktigheter, motsägelser, överdrifter, svårförklarliga moment, dåligt sammanhang eller tvekan i avgörande delar (se t.ex. 2010 s. 671). Utöver det nu sagda bör även beaktas sådana omständigheter som kan tala för att målsägandens uppgifter är mindre tillförlitliga, exempelvis att det finns personliga motsättningar mellan målsäganden och den tilltalade eller om det finns andra skäl för målsäganden att rikta sanningslösa påståenden mot den tilltalade.

Ett åtal är inte styrkt genom att målsägandens och den tilltalades berättelser vägs mot varandra, och målsägandens berättelse därvid bedöms väga tyngre. Högsta domstolen har uttalat att en trovärdig redogörelse från målsäganden i förening med vad som övrigt framkommit i målet – t.ex. om målsägandens beteende efter händelsen eller teknisk stödbevisning – dock kan vara tillräckligt för en fällande dom.

Vad målsäganden berättat om händelsen för andra personer som hörs som vittnen i målet, kan om de bedöms som trovärdiga och tillförlitliga, tillsammans med vittnenas egna iakttagelser av exempelvis målsägandens beteende och reaktioner efter händelser i vissa fall utgöra indirekt stöd för målsägandens berättelse.

Tingsrättens bedömning av Sekretess berättelse

Tingsrätten finner att målsägandens berättelse är klar, levande, logisk och framstår som självupplevd. Sekretess har på ett mycket moget och vuxet vis berättat om händelserna och inget har framkommit som får tingsrätten att anta att Sekretess haft skäl att falskeligen anklaga Birk för brotten för att till exempel få ett skadestånd. Tvärt om framgår det av såväl Sekretss berättelse som av vittnesförhör att hon försökt förmå vittnena att inte kontakta föräldrar eller polis av rädsla för att händelsen skulle polisanmälas. Sammantaget uppfyller berättelsen de krav som Högsta domstolen framställt på en trovärdig berättelse. Sekretss berättelse ska därför läggas till grund för tingsrättens bedömning.

Åtalspunkt 2

Det är utrett att Sekretess och Birk hade samlag på platsen och under den tidsperiod som åklagaren angett. Det är vidare utrett att Sekretess då var 14 år och tre månader och att Birk var just fyllda 17 år när de hade samlag. De objektiva förutsättningarna för våltäkt mot barn är därmed uppfyllda. Frågan som tingsrätten nu har att ta ställning till är om Birk haft uppsåt i förhållande till att Sekretess inte fyllt 15 år och uppnått åldern för sexuell självbestämmande. Det vill säga om han vetat om eller hade skäl att anta att Sekretess inte fyllt 15 år.

Av utredningen framgår att Birk och Sekretess känt varandra drygt ett halvår vid tiden för samlaget. De hade mest skrivit med varandra men träffats några gånger. Birk har uppgett att han trodde att Sekretess var lika gammal eller ett år äldre än hans tidigare flickvän. Han har svarat tämligen svepande på frågorna om hur gammal han trodde att Sekretess var. Vidare framgår att han och Sekretess träffades ett halvår innan samlaget i Orrholmsgaraget och att Sekretess pappa kom på dem. Pappan är osäker på om han mer än en gång sa att Sekretss var 13 år. Birk minns att pappan sa att hon var ett barn och Birk sa att han också var ett barn, vilket enligt tingsrättens mening inte är så konstigt eftersom Birk faktiskt bara var 16 år vid tillfället. Det framgår att de skrek på varandra och att allt, enligt Birk, var ett stort eko. Det går inte att dra några närmare slutsatser om Birks kännedom om Sekretess ålder utifrån händelserna i garaget. Tingsrätten noterar också att Sekretess, åtminstone vid tiden för huvudförhandlingen gör ett mycket moget och vuxet intryck för att endast vara 15 år. Efter händelsen i garaget fortsatte Birk och Sekretess att skriva med varandra och att träffas. De var också nära att ha sex några gånger innan samlaget i juni. Tingsrätten finner att det är uteslutet att Birk inte försått att Sekretess var under 15 år. Birks uppgifter om att han strax efteråt fått reda på att hon endast var 14 år anser tingsrätten är en ren efterhandskonstruktion. Sammantaget finner alltså tingsrätten att Birk haft uppsåt i förhållande till att Sekretess var under 15 år.

Frågan som tingsrätten nu har att ta ställning till är om brottet ska rubriceras som våldtäkt mot barn eller som det mindre grova brottet sexuellt utnyttjande av barn. Tingsätten konstaterar att Sekretess och Birk lämnat i princip identiska berättelser om händelsen. Inget annat har framkommit om händelsen än att Sekretss helt frivilligt deltog i samlaget. Högsta domstolen har i bl.a. i rättsfallet NJA 2006 s. 79 uttalat att de faktiska omständigheter som särskilt ska framhållas när det gäller förutsättningarna för att bedöma en gärning som sexuellt utnyttjande av barn är målsägandens ålder och att den sexuella handlingen från dennes sida varit frivillig. Omständigheterna att deltagandet från Sekretess sida varit helt frivilligt och den förhållandevis ringa ålderskillnaden mellan Birk och Sekretess, tillsammans med att Sekretess framstår som mycket mogen för sin ålder, medför enligt tingsrätten att handlingen ska bedömas som sexuellt utnyttjande av barn.

Birk har angett att han ska gå fri från ansvar i enlighet med bestämmelsen i 6 kap. 14 § brottsbalken eftersom det är uppenbart att gärningen inte inneburit ett övergrepp mot Sekretess med hänsyn till den ringa skillnaden i ålder och mognad mellan parterna. Tingsrätten finner att regeln om ansvarsfrihet enligt såväl förarbeten och praxis ska användas mycket restriktivt. Ett typfall är när det rör sig om ett par som haft ett längre kärleksförhållande, där ålderskillnaden endast är något år och målsäganden befinner sig mycket nära åldern för sexuellt självbestämmande. Tingsrätten finner inte att förhållandena nu är sådana att det här kan bli fråga om straffrihet. Birk ska alltså sammanfattningsvis dömas för sexuellt utnyttjande av barn.

Åtalspunkt 1

Det är utrett att Birk haft samlag med Sekretess på den tid och plats som åklagaren har angett. Frågan är om Sekretess frivilligt deltagit i samlaget. Om något inslag av våld förekommit kan aldrig samlaget anses ha varit frivilligt. Tingsrätten har ovan funnit att målsägandens berättelse är trovärdig och ska ligga till grund för bedömningen. Sekretess har berättat att Birk hållit fast hennes armar över huvudet på henne och därmed tvingat henne att ha sex med honom. Tingsrätten har nu att pröva den kringbevisning som finns. Om tingsrätten finner att åtalet efter en sådan prövning är styrkt ska en prövning av Birks berättelse göras för att se om den förtar åklagarens bevisning.

Sekretess berättelse vinner starkt stöd av larmsamtalet och av Sarah Nordenhammars vittnetsmål. Av rättsintyget framgår att åldern och utseendet på skadorna på Sekretess armar är förenliga med tidpunkten och målsägandens berättelse om händelseförloppet. Sekretess har konsekvent under hela utredningen, utan att tveka berättat om hur Birk höll i hennes armar. Sammanfattningsvis finner tingsrätten att åtalet genom Sekretess berättelse och den stödbevisning som åklagaren har lagt fram är styrkt. Frågan är nu om det som Birk uppgett förtar åklagarens bevisning.

Birk har lämnat en närmast identiskt berättelse som Sekretess utom i den avörande delen om att han med tvång höll i Sekretess. Han har uppgett att hon hade samlag frivilligt och att han inte alls höll i henne. Han har inte kunnat lämna någon rimlig förklaring till varför Sekretess var så ledsen i larmsamtalet, att hon hade skador på armarna och att hon påstår att han höll i henne. Tingsrätten anser att Birk inte är trovärdig när det kommer till det avgörande momentet i sin berättelse. Hans berättelse förtar inte åklagarens övriga bevisning. Det är därmed styrkt att Sekretess inte deltagit frivilligt i samlaget. Birk ska därför dömas för våldtäkt i enlighet med åklagarens gärningsbeskrivning.

3.4 Birk ska dömas till fängelse

Birk döms nu för våldtäkt och sexuellt utnyttjande av barn.

Sedan den 1 augusti 2022 är straffskalan för våldtäkt fängelse i lägst tre och högst sex år. Av praxis i tiden före lagändringen har en våldtäkt utan några försvårande omständigheter bedömts motsvara fängelse i två år, d.v.s. dåvarande straffminimum. Av tidigare praxis har det i straffskärpande riktning beaktats om deltagandet varit en följd av våld.

Den nu aktuella gärningen avser en våldtäkt till följd av våld eftersom Birk hållit fast Sekretess. Detta ska även nu beaktas i en straffskärpande riktning. Tingsrätten gör därmed bedömningen att straffvärdet för våldtäkten motsvarar fängelse i tre år och tre månader.

Vad gäller det sexuella utnyttjandet av barn har den gärningen inte inneburit något tvång. Utifrån såväl Sekretess som Birks berättelse framstår det för tingsrätten som uppenbart att Sekretess frivilligt haft samlag med Birk. Därutöver har Birk och Sekretess varit relativt nära i ålder, tre år. Tingsrätten bedömer att gärningen har ett straffvärde på fängelse i fyra månader.

Av 29 kap. 7 § första stycket brottsbalken följer att om någon begår brott innan han eller hon har fyllt tjugooett år, ska dennes ungdom beaktas särskilt vid straffmätningen. Sedan den 1 januari 2022 gäller inte det för allvarig brottslighet, det vill säga när straffvärdet uppgår till fängelse i ett år eller mer, när den som begått brott fyllt arton år. Vid tiden för våldtäkten i oktober 2022 var Birk Edding arton år gammal. Hans ungdom ska därför inte beaktas vid straffmätningen. Så ska däremot ske vad gäller sexuellt utnyttjande av barn eftersom den gärningen skedde när Birk var 17 år och dessutom före lagändringen.

Vad som sagts nu innebär att tingsrätten finner att det samlade straffvärdet för de båda gärningarna är fängelse i tre år och fyra månader. Mot bakgrund av det höga straffvärdet kan ingen annan påföljd än fängelse komma ifråga. Birk ska därför dömas till fängelse tre år och fyra månader.

3.5 Birk ska betala skadestånd till Sekretess

I och med att Birk döms för våldtäkt är han skadeståndsskyldig mot Sekretess.

Genom lagändringen den 1 juli 2022 har en påtaglig höjning av nivåerna för kränkningsersättning skett (se prop. 2021/22:198 s. 15 ff). Av utredningen framgår att kränkningsersättning för våldtäkt numera normalt bör utgå med 200 000 kr (se SOU 2021:64 s. 177).

Med anledning av lagändringen och med beaktande av att den aktuella våldtäkten inneburit visst våld anser tingsrätten att begärd kränkningsersättning om 225 000 kr är rimlig och ska utgå. Den ersättning Sekretess begärt avseende sveda och värk, 15 000 kr, överensstämmer med den schablonersättning som i praxis döms ut för sveda och värk vid våldtäkt. Sammantaget ska Birk betala skadestånd till Sekretess med totalt 240 000 kr.

Birk döms även för sexuellt utnyttjande av barn. Utgångspunkten för tingsrättens bedömning i den delen är att samlaget varit frivilligt från Sekretess. Av praxis följer att det i sådana fall inte ska utgå någon kränkningsersättning. Tingsrätten gör vidare bedömningen att Sekretess inte tillfogats något lidande av denna gärning, varför inte heller någon ersättning för sveda och värk ska utgå. Sekretess skadeståndsyrkande beträffande åtalpunkt 2 ska därmed ogillas.

3.6 Övrigt

Eftersom fängelse ingår i straffskalan för brottet, ska Birk betala en avgift till Brottsofferfonden.

Den offentliga försvararen och målsägandebiträdet tillerkänns begärda ersättningar som är skäliga. Med hänsyn till att Birk döms till ett långt fängelsestraff samt omständigheten att han ska betala ett betungande skadestånd finner tingsrätten att kostnaden för försvarare och målsägandebiträde ska stanna på staten.

Sekretess ska fortsätta gälla beträffande uppgifter om målsäganden och dennes föräldrar i enlighet med vad som framgår av domslutet.

Avräkningsunderlag har upprättats.

Rätten

Rådmannen Carolina Andersson samt nämndemännen Tommy Brever, Kenneth Karlsson och Maj-Britt Nilsson Herhold
Rätten är enig.

Digitalt signerad av rådmannen Carolina Andersson

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Värmlands tingsrätt senast den 27 december 2022. Överklagandet ska vara skriftligt. Värmlands tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Västra Sverige.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Värmlands tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Värmlands tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Värmlands tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Västra Sverige.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Västra Sverige skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Västra Sverige tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Värmlands tingsrätt eller Hovrätten för Västra Sverige om du har frågor.